LUMO

2

7. Vapaat suunnat ja karismaattinen liike

Vapaat suunnat

- Vapaat suunnat ovat syntyneet anglikaanisen ja reformoidun kristillisyyden pohjalta.
  - esim. metodismi, Pelastusarmeija, baptismi ja helluntailaisuus

Vapaiden suuntien yhteiset piirteet

- henkilökohtaisen usko ja uskonnonvapauden korostaminen
- ihanteena kirkon ja valtion erillisyys toisistaan
- konservatiivinen tai fundamentalistinen raamatuntulkinta
- tyypillisesti käytössä ns. uskovien kaste, päätös kasteesta tehdään itse
- eettisiltä näkemyksiltään konservatiivisia
- ihanteena uskon näkyminen ulkoisessa toiminnasta
  - evankeliointi, seurakunnan toimintaan osallistuminen, seurakunnan toiminnan rahoittaminen

Metodismi ja Pelastusarmeija

- 1600-luvulla Euroopassa elettiin **puhdasoppisuuden** aikaa.
  - Protestanttisia ryhmiä pakeni Pohjois-Amerikkaan.
- Metodismi syntyi 1700-luvulla.
- William ja Catherine Booth perustivat Pelastusarmeijan 1860-luvulla.
  - Järjestössä on sotilaallinen hierarkia.
  - Toiminnan painopisteenä on vähäosaisten auttaminen.
    - tunnuslause: ”soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa”

Baptismi ja adventismi

- Baptismi syntyi 1600-luvulla Euroopassa.
  - juuret radikaalireformaatiossa
  - henkilökohtaisen uskonratkaisun ja siitä seuraavan elämänmuutoksen merkitys
- Adventismi syntyi 1800-luvulla Yhdysvalloissa.
  - Perustaja W. Miller ennusti maailmanloppua, joka ei toteutunut → liike hajaantui eri suuntauksiin.
  - Seitsemännen päivän adventistit ovat adventismin merkittävin suuntaus.
  - opetus tuhatvuotisesta valtakunnasta

Helluntailaisuus ja karismaattiset liikkeet

- Helluntailaisuuteen kuuluu noin viidennes kristityistä. Se on kasvava suuntaus etenkin globaalissa etelässä.
  - Liike syntyi 1800–1900-lukujen taitteessa Yhdysvalloissa.
  - Helluntailaisuudessa korostetaan Pyhän Hengen toimintaa, henkilökohtaista uskoa ja armolahjoja.
  - Lähetystyön seurauksena liike leviää nopeasti ympäri maailmaa.

- Karismaattinen liike syntyi 1900-luvun puolenvälin jälkeen.
  - Liikkeessä korostetaan Pyhän Hengen vaikutusta, Pyhän Hengen kastetta ja armolahjoja.
  - evankeliointi, rukous ja Raamatun lukeminen arjessa
  - Karismaattiseen liikkeeseen kuuluvat yhteisöt vaikuttavat usein perinteisten kirkkokuntien sisällä.

- Karismaattinen liike vaikuttaa voimakkaasti Etelä-Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa, pienempinä ryhminä myös Euroopassa ja Yhdysvalloissa.
- Uuskarismaattisuus on syntynyt karismaattisen liikkeen pohjalta. Se korostaa pääosin samoja asioita kuin karismaattinen liike, mutta vaikuttaa perinteisten kirkkojen ulkopuolella.

